

EU:n digi- ja datasäädösten toimeenpanon koordinaatioryhmä

8.11.2023

LVW LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Kokouksen asialista

1. Kokouksen avaus

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

3. Tilannekatsaus säädösaloitteiden osalta

- Datasäädöksen tilannekatsaus
- Kyberturvallisuusdirektiivin täytäntöönpano (NIS2-direktiivi)

4. Digitalisaatio lainsäätäjän apuna

- EU:n tuleva työohjelma ja raportointisäädösten kumoamiset – keskustelua koordinoituna lähestymistavasta
- Lainvalmistelu ja sähköiset työkalut eri ministeriöissä
- Generatiivisen tekoälyn kokeilut lainsäätäjän työssä

5. Muut asiat

6. Kokouksen päättäminen

Datasäädöksen tilannekatsaus

Anna Wennäkoski, LVM

Datasäädös - tilannekatsaus

- EU-tasolla:
- Neuvottelut saatiin päätökseen, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti saavuttivat poliittisen yhteisymmärryksen tekstistä 27.6.2023
- Juristi-lingvisti vaihe
- EP: ja neuvoston lopulliset vahvistukset

- Kansallisesti:
- Suomessa käynnistetty poikkihallinnollinen viranomaistyöryhmä säädöksen täytäntöönpanotyöhön
 - Keskiössä viranomaistoiminnan – ja valvonnan järjestäminen sekä seuraamukset
 - Työ kootaan arviomuistioksi
- Työryhmän toimikausi kestää vuoden 2024 loppuun saakka

Kyberturvallisuusdirektiivin täytäntöönpano (NIS2- direktiivi)

Digi- ja datasäädösten koordinaatioryhmä
8.11.2023

Hallitussihteeri Veikko Vauhkonen
Tieto- ja turvallisuusosasto
Turvallisuusyksikkö

Kyberturvallisuusdirektiivi eli NIS2-direktiivi

- Tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden ja EU:n yhteistä kyberturvallisuustasoa tietyillä yhteiskunnan sektoreilla.
- Horisontaaliset vähimmäistason velvoitteet kyberturvallisuuden riskienhallinnasta ja merkittävien poikkeamien raportoinnista soveltamisalaan kuuluville toimijoille.
- Taustalla NIS1-direktiivi, joka kumoutuu NIS2 myötä.
- Velvoitteet tarkentuvat ja soveltamisala laajenee NIS1-direktiiviin verrattuna. NIS1 täytäntöönpantu sektorikohtaisesti Suomessa.
- Toimijoiden jaottelu keskeisiin ja tärkeisiin toimijoihin.
- Lisäksi direktiivissä on EU:n jäsenvaltioiden ja viranomaisten väliseen yhteistyöhön liittyvää sääntelyä ja siinä säädetään EU:n CyCLONE-verkoston tehtävistä.
- Direktiivin mukaisia velvoitteita on sovellettava viimeistään 18.10.2024 alkaen.

NIS2 toimialat (uudet punaisella)

Liite I

- Energia (vety- ja latauspisteiden palveluntarjoajat)
- Liikenne
- Pankkitoiminta
- Finanssimarkkinoiden infrastruktuuri
- Terveys
- Juomavesi
- Jätevesi
- Digitaalinen infrastruktuuri (tele, luottamuspalvelut, CDN, konesalit)
- TVT-palvelujen hallinta (yritysten välinen)
- Julkishallinto
- Avaruus

Liite II

- Posti- ja kuriiripalvelut
- Jätehuolto
- Kemikaalien valmistus, tuotanto ja jakelu
- Elintarvikkeiden tuotanto, jalostus ja jakelu
- Valmistus (mm. lääkinnälliset laitteet, tietokoneet sekä elektroniset ja optiset laitteet, sähkölaitteet, muut koneet ja laitteet sekä kulkuneuvot)
- Digitaalisen palvelun tarjoajat (verkkoyhteisöalustojen tarjoajat)
- Tutkimustoiminta

Esityksen valmistelu

- Direktiivi julkaistiin joulukuussa 2022, toimeenpanon määräaika 17.10.2024.
- Hanke käynnistettiin virallisesti tammikuussa 2023.
- Työryhmärakenne koostuu päätyöryhmästä (LVM pj.) ja julkishallinnon sektoria koskevasta alatyöryhmästä (VM pj.). Työryhmissä poikkihallinnollinen kokoonpano.
 - Päätyöryhmässä on kuultu keskeisten etujärjestöjen edustajia keväällä 2023. Lisäksi valmistelua on yhteensovitettu CER- ja DORA-valmistelun kanssa ja keskusteltu EU:n komission kanssa.
 - Vaikutustenarviointiselvityksen hankinta keväällä 2023.
 - Sidosryhmäkuulemisia valmistelun aikana:
 - Yleinen sidosryhmätilaisuus 30.3.2023
 - Julkishallinnon webinaari 4.5.2023
 - Yleinen sidosryhmätilaisuus 9.10.2023
 - Lausuntokierros 3.10. – 29.11.2023 – **käynnissä nyt!**
 - Lausuntopalautteen läpikäynti ja jatkovalmistelu 11/2023 alkaen.
 - Mahdollinen hankinta PL 10 §:ää koskevasta asiantuntijalausunnosta.
 - Tavoitteena HE eduskunnalle maaliskuussa 2024 ja voimaan 18.10.2024.

Kansallinen täytäntöönpano

- HE:lla, jonka esittely- ja valmisteluvastuu LVM:llä.
- HE sisältäisi seuraavat lait:
 - Laki kyberturvallisuuden riskienhallinnasta (uusi)
 - Laki tiedonhallintalain muuttamisesta (julkishallinto)
 - Muiden lakien vähäisiä muutoksia (SVPL sekä NIS1-säännösten kumoamisia sektorikohtaisista laeista).
- NIS2-soveltamisalaan kuuluvia toimijoita koskevien kyberturvallisuuden riskienhallinta- ja raportointivelvoitteiden lain tasoinen sääntely keskitettäisiin uuteen lakiin.
- Julkishallinnon osalta täytäntöönpano tiedonhallintalaissa.
- Lisäksi viranomaisen määräyksiä, ohjeistusta sekä NIS2-direktiivin nojalla annettua suoraan sovellettavaa sääntelyä.
- Sektorikohtaiset säännökset voivat edelleen tulla sovellettaviksi.
- HE valmisteltu kahdessa työryhmässä, LVM pj päätyöryhmä ja VM pj alatyöryhmä julkishallintoa koskien.

Keskeiset ehdotukset

- Uusi laki kyberturvallisuuden riskienhallinnasta
 - Toimijoihin kohdistuvista velvoitteista ja niiden valvonnasta sekä muista direktiivin edellyttämistä viranomaistehtävistä säättäminen keskitetysti.
 - Lähtökohtana kansallisen liikkumavaran hyödyntäminen täysimääräisesti velvoitteiden soveltamisalassa, laajuudessa ja valvonnassa.
 - Sektorikohtaista sääntelyä voi soveltaa ensisijaisesti, jos se täyttää velvoitteet korkeatasoisemmin, esim. finanssisektorilla DORA-asetus.
- Julkishallinnon täytäntöönpano tiedonhallintalaissa
- Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muutoksia aluetunnusrekisteriä ja verkkotunnusvälittäjiä koskevan artiklan johdosta.
- NIS1-täytäntöönpanosäännösten kumoaminen sektorikohtaisista laeista.
- Valvonta toimialakohtaisesti ja seuraamusmaksulautakunta.
- Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskus toimisi tietoturvaloukkauksiin reagoivana ja niitä tutkivana CSIRT-yksikkönä.
- Kyberturvallisuustietojen vapaaehtoiset jakamisjärjestelyt.
- Kyberturvallisuusstrategian hyväksyminen ja sisältö.
- Ei kansallisia lisävaatimuksia sertifioitujen tuotteiden tai –palveluiden käytölle.

Keskeiset velvoitteet toimijoille

Riskienhallinta

Raportointi merkittävistä poikkeamista

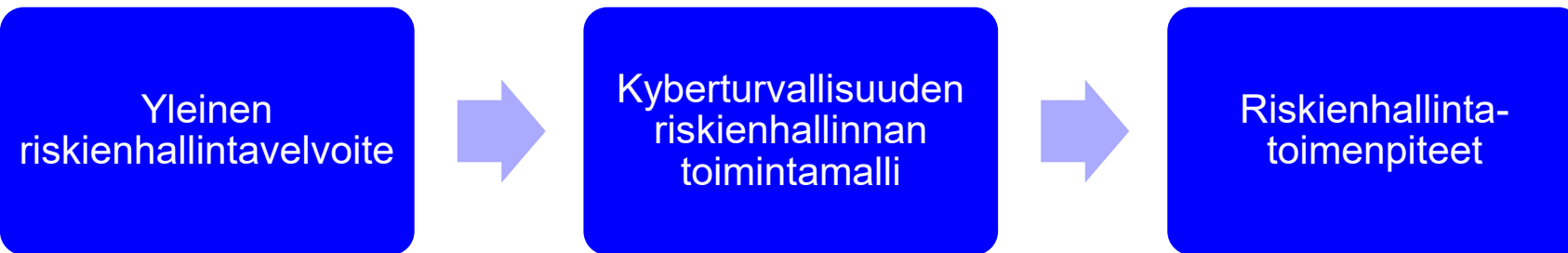
Toimijaluetteloon ilmoittautuminen

Riskienhallinta – mitä esitys edellyttäisi?

Toimija tunnistaa, määrittelee ja toteuttaa itse tarpeelliset riskienhallintatoimenpiteet huomioiden laissa säädetyt osa-alueet.

Riskienhallinnassa huomioitavat osa-alueet

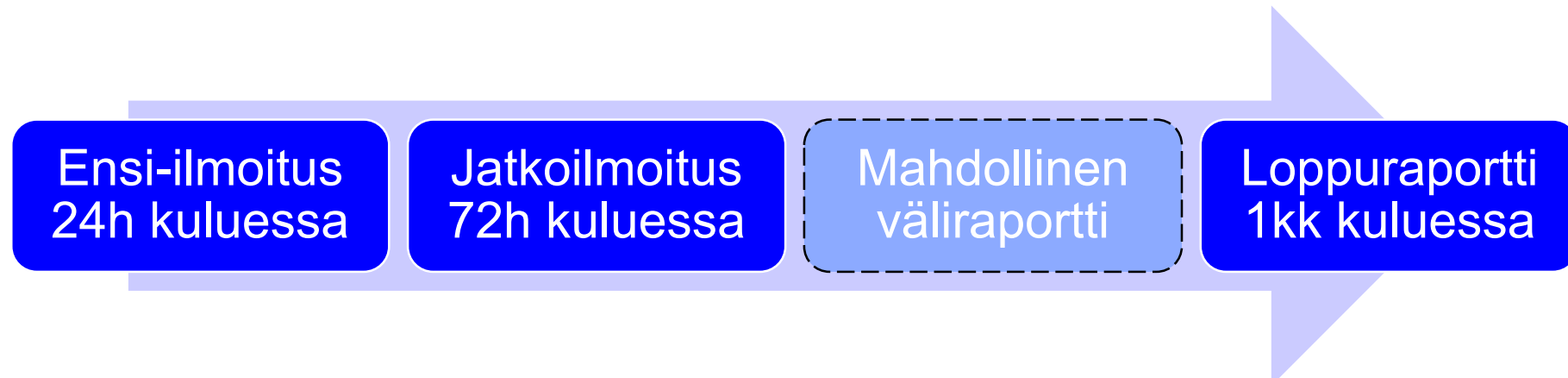
Riskien tunnistaminen ja toimenpiteiden määrittäminen

Päivittäminen ja ajantasaisena ylläpitäminen

Poikkeamaraportointi

	Ensi-ilmoitus (11 §)	Jatkoilmoitus (11 §)	Väliraportti (12 §)	Loppuraportti (13 §)
Milloin	<ul style="list-style-type: none"> 24h kuluessa merkittävän poikkeaman havaitsemisesta 	<ul style="list-style-type: none"> 72h kuluessa merkittävän poikkeaman havaitsemisesta Poikkeuksena luottamuspalvelun tarjoaja, jonka on tehtävä jatkoilmoitus 24h kuluessa merkittävän poikkeaman havaitsemisesta, jos merkittävä poikkeama vaikuttaa sen luottamuspalvelujen tarjontaan 	<ul style="list-style-type: none"> Valvovan viranomaisen pyynnöstä 1kk kuluttua oma-aloitteisesti jatkoilmoituksen antamisesta, jos poikkeama on pitkäkestoinen 	<ul style="list-style-type: none"> 1kk kuluessa jatkoilmoituksen toimittamisesta 1kk kuluessa poikkeaman käsittelyn päättymisestä, jos poikkeama on pitkäaikainen
Mitä ilmoitettava	<ul style="list-style-type: none"> merkittävän poikkeaman havaitsemisesta; epäilläkö merkittävän poikkeaman johtuvan rikoksesta tai muusta lainvastaisesta tai vihamielisestä teosta, ja rajat ylittävien vaikutusten mahdollisuus ja todennäköisyys sekä rajat ylittävien vaikutusten ennakkointiin liittyvät tiedot 	<ul style="list-style-type: none"> Arvio merkittävän poikkeaman laadusta, vakavuudesta ja vaikutuksista; Vaarantumisindikaattorit, jos sellaisia on saatavilla; ja Mahdolliset päivitykset ensi-ilmoituksen tietoihin 	<ul style="list-style-type: none"> Lisätietoja tai väliraportti poikkeaman tilannepäivityksestä ja käsittelyn edistymisestä 	<ul style="list-style-type: none"> Yksityiskohtainen kuvaus poikkeamasta, sen vakavuudesta ja vaikutuksista; Poikkeaman todennäköisesti aiheuttaneen uhkan tai juurisyyn tyyppi; Toteutetut ja meneillään olevat toimenpiteet vaikutusten lieventämiseksi; ja Mahdolliset rajat ylittävät vaikutukset
Kenelle	Valvova viranomainen	Valvova viranomainen	Valvova viranomainen	Valvova viranomainen

Raportointi merkittävistä poikkeamista

- Ensi- ja jatkoilmoitus 24/72h kuluessa poikkeaman havaitsemisesta, loppuraportti 1kk kuluessa jatkoilmoituksesta.
- Ilmoitukset sähköisen asiointipalvelun kautta.
- Valvova viranomainen välittää raportin CSIRT-yksikölle (Kyberturvallisuuskeskus) ja antaa toimijalle vastauksen viivytyksettä.
- CSIRT-yksikkö antaa toimijan pyynnöstä ohjeita tai operatiivisia neuvoja merkittävän poikkeaman vaikutuksia lieventävistä toimenpiteistä.
- Toimijan on ilmoitettava palvelujen vastaanottajille, jos poikkeama todennäköisesti haittaa palvelujen tarjoamista.
- Toimijan on ilmoitettava kyberuhkasta ja sen hallitsemiseksi käytettävissä olevista toimenpiteistä niille palvelujensa vastaanottajille, joihin merkittävä kyberuhka saattaa vaikuttaa.
- Valvova viranomainen voisi määräyksellä tarkentaa poikkeaman merkittävyyttä ja siitä ilmoittamista.

Viranomaistehtävät

- Valvova viranomainen
- CSIRT-yksikkö (Tietoturvaloukkauksiin reagoiva ja niitä tutkiva yksikkö)
- Kansallinen keskitetty yhteyspiste
- Hallinnolliset sanktiot ja seuraamusmaksulautakunta
- Kyberturvallisuusstrategia
- Laajamittaisten kyberturvallisuuspoikkeamien ja –kriisien hallintasuunnitelma ja kyberkriisinhallintaviranomaiset
- EU CyCLONe
- CSIRT-verkosto, NIS CG ja Work Streamit
- Julkishallinto soveltamisen kohteena

Valvonta

Valvova viranomainen (25 §)	Toimiala
Liikenne- ja viestintävirasto	Ilmaliikenne, raideliikenne, vesiliikenne, tieliikenne, avaruus, digitaalinen infrastruktuuri, TVT-palvelujen hallinta, kuriiri- ja postipalvelun tarjoajat, digitaalisen palvelun tarjoajat, valmistus (moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistusta harjoittavat toimijat, muiden kulkuneuvojen valmistusta harjoittavat toimijat, tutkimusorganisaatiot, julkishallinto
Energiavirasto	Sähkö, kaukolämmityksen tai kaukojäähdytyksen haltijat, kaasu (jakelu- ja siirtoverkonhaltijat)
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	Kaasu (maakaasun toimittajat, varastointilaitteiston haltijat, maakaasun käsittelylaitteiston haltijat, maakaasualan yritykset sekä maakaasun jalostus- ja käsittelylaitteistojen haltijat), öljy, vedyn tuotantoa, varastointia ja siirtoa harjoittavat toimijat, aineiden valmistusta ja aineiden tai seosten jakelua harjoittavat yritykset sekä yritykset, jotka tuottavat esineitä aineista tai seoksista, tietokoneiden, elektronisten ja optisten laitteiden valmistajat, sähkölaitteiden valmistajat sekä muiden koneiden ja laitteiden valmistajat
Sosiaali- ja terveydenalan lupa- ja valvontavirasto	Terveys
Etelä-Savon ELY-keskus	Juomavesi, jätevesi ja jätehuolto
Ruokavirasto	Elintarvikeyritykset, jotka harjoittavat tukkukauppaa, teollista tuotantoa tai jalostusta
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus	Lääkinnällisiä laitteita valmistavat toimijat ja In vitro –diagnostiikkaan tarkoitettuja lääkinällisiä laitteita valmistavat toimijat
Finanssivalvonta	Pankkitoiminta ja finanssimarkkinoiden infrastruktuuri

Valvonta

- Toimialakohtaisesti hajautettu valvonta NIS1-direktiivin täytäntöönpanossa omaksuttua mallia jatkaen.
- Valvonta kohdistettaisiin riskiperusteisesti ja keskeisiin toimijoihin.
- Ennakovalvontaa voisi kohdistaa muuhun kuin keskeiseen toimijaan vain, jos on perusteltu syy epäillä, että toimija ei ole noudattanut lakia, sen nojalla annettuja määräyksiä, tai NIS2-direktiivin nojalla annettuja säädöksiä.
- Valvovan viranomaisen toimivaltuuksia olisivat mm. tiedonsaantioikeus ja tietopyynnöt, tarkastus, turvallisuusauditoinnin teettäminen, huomautus, varoitus ja korjaaviin toimiin velvoittaminen uhkasakon uhalla. Lisäksi viimesijainen toimivalta rajoittaa henkilön toimimista yrityksen johdossa sekä rajoittaa tai esittää luvanvaraista toimintaa rajoitettavaksi.
- Jos monialatoimijaa valvoisi useampi kuin yksi viranomainen, valvonta kohdistuu toimialaan ja viranomaisilla yhteistyövelvoite.

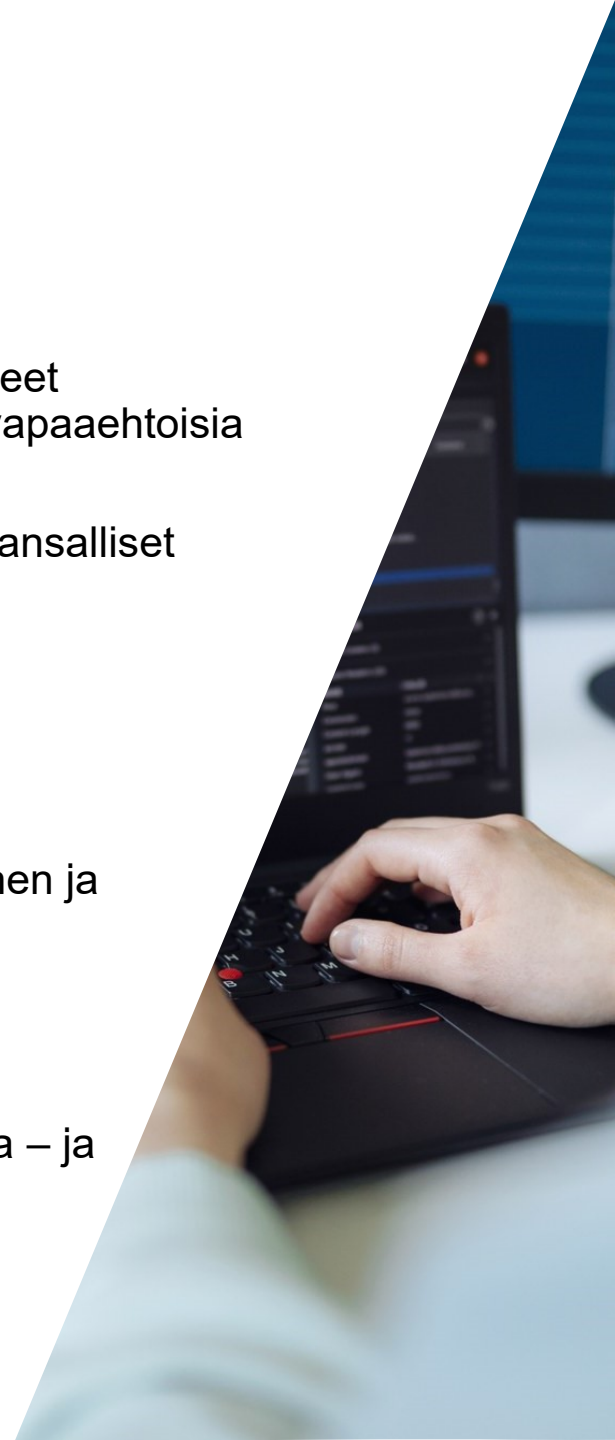
Esityksen muita ehdotuksia

- Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskus toimisi tietoturvaloukkauksiin reagoivana ja niitä tutkivana **CSIRT-yksikkönä**, jonka tehtävistä ja toimivaltuuksista säädettäisiin laissa.
- CSIRT-yksikkö toimisi koordinaattorina **koordinoitua haavoittuvuuksien julkaisemista** varten Euroopan haavoittuvuustietokantaan.
- Toimijoiden, CSIRT-yksikön ja muiden tahojen välillä voitaisiin muodostaa **kyberturvallisuustietojen vapaaehtoisia jakamisjärjestelyitä** kyberuhkien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi, poikkeamien hallitsemiseksi ja niistä palautumiseksi tai vaikutusten lieventämiseksi.
- Riskienhallinta- ja raportointivelvoitteiden ja toimijaluetteloon ilmoittautumisen laiminlyönnistä voitaisiin määrätä **hallinnollinen seuraamusmaksu**. Maksun määräisi valvovan viranomaisen esityksestä seuraamusmaksulautakunta.
 - Seuraamusmaksun enimmäismäärä 10 M€ tai 2 % vuotuisesta liikevaihdosta (keskeinen toimija) taikka 7 M€ tai 1,4 % vuotuisesta liikevaihdosta (muu kuin keskeinen toimija).
- Laissa säädettäisiin **kansallisen kyberturvallisuusstrategian** hyväksymisestä ja vähimmäisisällöstä. Strategian hyväksyisi valtioneuvosto.
- **Laajamittaisten kyberturvallisuuspoikkeamien ja –kriisien hallintasuunnitelman** laatimisesta vastaisi Liikenne- ja viestintävirasto yhteistoiminnassa valvovien viranomaisten, poliisihallituksen, suojelupoliisin, Puolustusvoimien ja Huoltovarmuuskeskuksen kanssa.

Huomioita hankkeesta

- Esityksellä ehdotetaan Suomeen uutta kyberturvallisuuden riskienhallinnan ”yleislakia”. Velvoitteet kohdistuisivat toimijoihin, mutta esimerkiksi CSIRT-yksikkö voisi tarjota palveluita tai perustaa vapaaehtoisia jakamisjärjestelyitä myös muiden kuin soveltamisalaan kuuluvien välille.
- Kansallista liikkumavaraa vain vähän; keskeisiä kysymyksiä mm. velvoitteiden soveltamisala, kansalliset laajennukset, vähimmäistason ylittäminen ja viranomaisten nimeäminen
- Keskeisimpien linjausten keskusteluttaminen ja valmisteleminen työryhmien puitteissa.
- Alatyöryhmässä julkishallinnon täytäntöönpanoa koskevien ehdotuksien valmisteleminen.
- Yhteensovittaminen CER- ja DORA-valmistelun kanssa.
- Laaja kiinnostus sidosryhmiltä – avoin viestintä, tilaisuuksiin osallistuminen, alustuksien pitäminen ja sidosryhmätilaisuudet hankkeen aikana.
- Resurssivaikutuksien arviointi ja tunnistaminen viranomaisille ja esittäminen budjettiin.
- Kv-yhteistyö NIS CG:n ja komission kautta.
- Projektinhallinnan ja –johdon merkitys ja sen edellyttämä työaika korostuu laajassa hankkeessa – ja toisaalta hyvä organisointi palkitsee.
- Tekoälysovelluksen kokeilu lausuntopalautteen analysoinnissa.

Mitä seuraavaksi?

- Lausuntokierros käynnissä, lausuntoaika 29.11.2023 saakka.
- Esitys saatavilla lausuntopalvelu.fi –palvelussa.
- Lausuntopalautteen arviointi ja jatkovalmistelu 11/23 – 01/24.
- Eduskuntakäsittely keväällä 2024.
- LVM:n valmistelijat: Veikko Vauhkonen ja Sonja Töyrylä-Posio.

Lisätietoja:

- Lausuntopalvelu:
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=4433cfa-00ca-412e-8f47-20c55031b8dd>
- Hankeikkuna: <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM027:00/2023>
- LVM.fi: <https://lvm.fi/-/hallituksen-esitys-kyberturvallisuusedirektiivin-taytantonpanemiseksi-lausunnoille>
- LVM.fi: <https://www.lvm.fi/-/kyberturvallisuusedirektiivi-vahvistaa-koko-eu-n-kyberturvallisuustasoa-kansallinen-toimeenpanohanke-kaynnistyi-1903681>

Kiitos!

lvm.fi Twitter: [@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)

Keskustelu ja kysymykset

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

EU:n tuleva työohjelma ja raportointisäädösten kumoamiset

Maria Rautavirta, LVM

EU:n tuleva työohjelma

- Sääntelyn parantaminen ja rasituksen ja byrokratian vähentäminen
 - tavoitteena **vähentää raportointivaatimuksiin liittyviä rasitteita 25 prosentilla**
 - esitetään **uusia yksinkertaistamisehdotuksia** useilla toimintapolitiikan aloilla.
- Komissio jatkaa [Euroopan vihreän kehityksen ohjelman](#), EU:n kasvuohjelman, toteuttamista ja varmistaa, että vihreä siirtymä on oikeudenmukainen, älykäs ja osallistava.
- Komissio jatkaa toimia [Euroopan digitaalisen valmiuden](#) toteuttamiseksi hyväksymällä aloitteita, joilla annetaan tekoälyalan startup-yrityksille mahdollisuus hyödyntää EU:n suurtehotietokoneita, ja ehdottamalla eurooppalaista avaruuslakia.
- Vuonna 2024 komissio keskittyy haasteisiin, jotka liittyvät työvoimapulaan ja osaamisvajeroon, koulutukseen, sosiaaliseen vuoropuheluun, inflaatioon ja liiketoiminnan helpottamiseen.
- Komission asialistan kärkipäässä säilyy vuonna 2024 myös [Ukrainan tukeminen](#)
- Lisäksi asialistalla edelleen kumppanuus Afrikan kanssa, **oikeudenmukainen kauppapoliittinen ohjelma** ja jäsenvaltioiden puolustusvoimavarojen kehittäminen.

EU:n tulevan työohjelman raportointisäädösten kumoamiset

Ympäristö

- Detergents and surfactants
- Animal disease notification
- protective measures against pests of plants
- making available on the market of radio equipment;
- noise emission in the environment by equipment for use outdoors.
- monitoring and reporting of greenhouse gas emissions
- Fitness check of how the polluter pays principle is applied to the environment
- reporting obligations across the energy and climate acquis.
- waste electrical and electronic equipment
- Member States strategies to achieve 'good environmental status' to have clean, healthy and productive seas
- Evaluation of the Bathing Water Directive

Maatalous

- Fishery and aquaculture products
- official controls for Trichinella in meat
- monitoring data methodologies and the format for reporting passively fished waste
- fisheries statistics
- Evaluation of the Nitrates Directive

EU:n tuleva työohjelman raportointisäädösten kumoamiset

Liikenne- ja rajan ylitys

- The use of railway infrastructure capacity in the single European railway area
- Certain road vehicles circulating within the Community the maximum authorised dimensions and the maximum authorised weights.
- Port State control
- Customs and VAT reporting
- Two- or three-wheel vehicles and quadricycles
- computerised reservation system
- tachographs in road transport
- access to the ground handling market at Community airports;
- the promotion of clean road transport vehicles in support of low-emission mobility

- uniform procedures for checks on the transport of dangerous goods by road;
- airport charges
- Agricultural and forestry vehicles
- combined transport of goods between Member States

Viestintä

Fitness Check of EU consumer law on digital fairness characteristics of small-area wireless access points.

Lääketiede

- General pharmaceutical products
- application of patients' rights in cross-border healthcare
- foods and food ingredients treated with ionising radiation
- prevention, control and eradication of certain transmissible spongiform encephalopathies

EU:n tuleva työohjelman raportointisäädösten kumoamiset

Talous ja vakuutus

- Economic Governance Review
- the investigation and prevention of accidents and incidents in civil aviation
- the European Bank Authority, the European Insurance and Occupational Pensions Authority,
- the European Securities and Markets Authority;
- the European Systemic Risk Board; the InvestEU Programme
- indices used as benchmarks in financial instruments and financial contracts or to measure the performance of investment funds
- annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings (Accounting Directive)
- protection of the euro and other currencies against counterfeiting by criminal law
- paying agencies and other bodies, financial management, clearance of accounts, checks, securities and transparency
- Final evaluation of the 2014-2020 European Regional Development Fund
- Evaluation of the Directive on administrative cooperation in the field of taxation

EU:n tuleva työohjelman raportointisäädösten kumoamiset

Muu

- Safety of toys
- online dispute resolution for consumer disputes
- establishing an Infrastructure for Spatial Information in the European Community (INSPIRE)
- alternative dispute resolution for consumer disputes
- certain aspects of producer cooperation
- (implementing POSEI)
- implementing smaller Aegean islands
-
-

Commission Implementing Decision granting derogations to certain Member States

- facilitate posted workers declarations*
- risk management measures to prevent major accidents and to limit their consequence
- Evaluation of the Directive on civil explosives
- Evaluation of the Directive on pyrotechnic articles
- Evaluation of the Measuring Instruments Directive
- Evaluation of the Non-Automatic Weighing Instruments Directive
- Evaluation of the functioning of the Regulation on European standardization
- Interim evaluation of the 2021-2027 Connecting Europe Facility
- Interim evaluation of the Recovery and Resilience Facility

Lainvalmistelu ja sähköiset työkalut eri ministeriöissä

Lotta Engdahl, LVM

Lainvalmistelu ja sähköiset työkalut eri ministeriöissä

Yleistä

- VN tasolla toimii LAKE-ryhmä
- [LVM LAVE-lainvalmisteluverkosto](#)

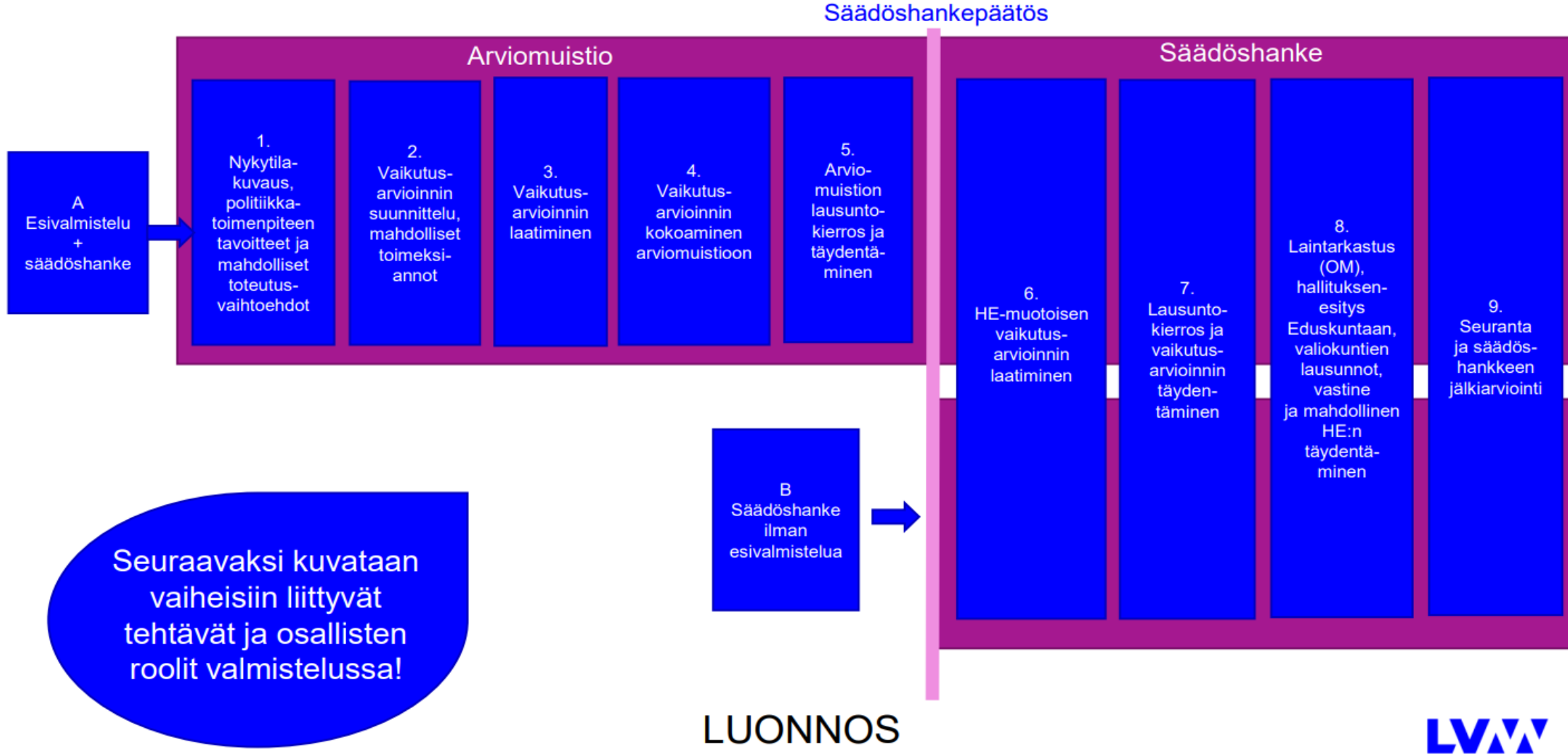
LVM sisäiset työkalut ja tukitoimet:

- [Hankesuunnitelma excel](#)
- Vaikutustenarviointi, ekonomistiimi rakentaa malleja vaikutusten arviointia varten.
(mm. sosiaalisten vaikutusten arviointi, ympäristövaikutukset)
- lisäksi jokaiselle säädösaloitteelle on oma Tiimeri-tila, hankeikkuna ja joskus Kampus-tila

Tulevaa

- Tekoälypohjainen johtolausekone (LVM, OM, Edita)
- Lainvalmistelijan digitaalinen työkalu (OM, LVM, Sitra)

Vaikutustenarviointimenettely säädösvalmistelussa

Generatiivisen tekoälyn kokeilut lainsäätäjän työssä

Tomi Paavola, LVM

Luovan tekoälyn kokeilut lainvalmistelussa

- Käynnistymässä on kaksi Sitran rahoittamaa kokeilua luovan tekoälyn hyödyntämiseksi lainvalmistelussa.
 - **VNK:n** ja **OM:n** kokeilussa keskitytään lausuntovaiheeseen ja lausuntoyhteenvetojen laadintaan.
 - **LVM:n** kokeilussa keskitytään HE:n esi- ja perusvalmisteluvaiheeseen.
- Kokeilujen tavoitteena on vahvistaa eurooppalaiseen arvopohjaan perustuvaa ihmislähtöistä ja reilua datataloutta Suomen kasvun ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi
 - Strateginen autonomia
 - Yksityiset TKI-investoinnit
 - **Julkisen sektorin työn tuottavuuden kasvu**

LVM:n kokeilu luovan tekoälyn hyödyntämiseksi lainvalmistelussa

- Lainvalmistelijalle on ikuinen haaste **käsiteltävän kirjallisen aineiston saatavuus ja hallittavuus.**
- Kokeilussa on tarkoitus tuottaa uuden digitaalisen ja suomalaisen kielimalliin (*nk. FinnishGPT*) perustuvan palvelun kokeilu, ns. **demo lainvalmistelijalle.**
- Kielimallia on tarkoitus **"rikastaa" ajantasaisella lainsäädännöllä ja näihin liittyvillä aineistoilla**, jotka ovat julkisesti saatavilla avoimien rajapintojen kautta valtionhallinnon tietokannoissa.
- Palvelun demoa hyödynnetään erityisesti EU:n **datasäädöksen** kansallisessa täytäntöönpanotyössä.
- Palvelun demo toteutetaan kevään 2024 aika niin, että lopullinen palvelun demo on **LVM:n käytettävissä kesäkuuhun 2024** mennessä.

Kiitos!

lvm.fi

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ